

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.
Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.
PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Administracja — tel. 120-13.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

**NUMER POJEDYNCZY
20 GROSZY.**

NA MARGINESIE BUDŻETU MIEJSKIEGO.

TEATRY MIEJSKIE.

Debata teatralna, w Radzie Miejskiej, choć podniesiona, dzięki przemówieniu Artura Śliwińskiego ponad zwykły poziom rozmówek o teatrze, dotyczyła jedynie kwestji ograniczenia deficytu, a tem samem zmniejszenia subsydjum miejskiego. Sprawozdanie z wykonania budżetu za rok ubiegły świadczy o tem, że nowa Dyrekcja czyni w tym kierunku co może, świadczy nawet, że coś nie może, wobec czego, zapewnienia jej dotyczące roku przyszłego zasługują być może na wiarę, choćby nawet istotny deficyt roku ubiegłego był nieco większy niż to dziś księgi wykazują.

Nie w tem jednak sedno rzeczy. Czy Subsydjum Miejskie wynosi 5 milionów złotych, czy też zostanie ograniczone, jak wykazuje sprawozdanie roku ubiegłego do 4.200.000 zł. czy wreszcie uda się je zmniejszyć zgodnie z preliminarem na rok 1927 do niespełna 3 milionów — to oczywiście dla Skarbu Miejskiego jest zagadnieniem pierwszorzędnej wagi. Stokroć jednak ważniejszą jest odpowiedź na pytanie, czy wolno miastu stoł. Warszawie wydawać rocznie na deficyty Opery, teatru Narodowego, i teatru Letniego 4 czy choćby 3 miliony.

Czy może sobie Warszawa na to pozwolić, by na pokrycie tych deficytów poświęcała 5 proc. zwyczajnego budżetu. W imię czego? i dla kogo? Nie jednym chlebem człowiek żyje.

Zadaniem Gminy Miejskiej jest zadość uczynienie potrzebom kulturalnym, artystycznym i oświatowym ludności.

Są to pewniki, których nikt nie zwalcza — ale czy droga przez Teatry Miejskie jest drogą jedyną, czy jest drogą właściwą dla zadośćuczynienia tym potrzebom? Odpowiedź na to może być znaleziona, między innymi w danych dotyczących frekwencji w teatrach miejskich, wynoszącej niespełna 1/3 miejsc.

Istnieją bardzo ciekawe, oczywiście nie przeznaczone dla użytku publicznego statystyki, świadczące o tem, że władze miejskie i osoby im bliskie dość chętnie uczęszczają do teatru, nie dla nich jednak teatr chyba istnieje. Niema, i oczywiście nie może być, danych dotyczących ilości osób, które w Warszawie stale chodzą do Teatrów Miejskich.

Tem mniej wiemy o składzie zawodowym i stopniu zamożności tych osób.

Pół miliona biletów, sprzedanych do teatrów miejskich, to zapewne kilkanaście tysięcy mniej lub więcej stałych bywalców i względnie znaczna ilość tych, którzy raz, dwa razy do roku do teatru chodzą.

Miasto więc dopłaca rocznie kilka milionów, dla zadośćuczynienia potrzebom kulturalnym i artystycznym bardzo niewielkiej ilości osób. I jeszcze pytanie, dla ilu osób z nich jest to istotnie kulturalna potrzeba, dla ilu snobizmem, bo jedno lub dwurazowe pójście do teatru nie może być uważane za zadośćuczynienie potrzeby.

Drugie pytanie, czy znaczna część tego, co dają teatry miejskie przedstawia istotnie wartość i czy wymaga koniecznie takich kosztów i nakładów. Nie chcę tu wchodzić w omawianie artystycznych walorów działalności teatrów miejskich.

Ograniczam się do wyciągania wniosków z przesłanek niewątpliwych. Warszawa — niemuzykalna Warszawa, ma najdłuższy sezon operowy na świecie.

La Scala medjołańska, utrzymująca się dzięki abonamentowym opłatom ludności miasta mniejszego, ale bogatszego od Warszawy, wystawia operę 5 razy w tygodniu w ciągu 5-ciu miesięcy.

Czy u nas opera koniecznie musi być wystawiana codziennie w ciągu dziesięciu miesięcy?

**TRZYDZIESTOLECIE PRACY PARLAMENTARNEJ
TOW. IGN. DASZYŃSKIEGO.**

UROCZYSTY OBCHÓD W KRAKOWIE.

(telefonem).

W dniu 11 b. m. upłynęło 30 lat od chwili, gdy tow. Ignacy Daszyński został wybrany po raz pierwszy posłem przez robotniczą ludność Krakowa.

Rocznicę tę uczcił Kraków w dniu dzisiejszym wspaniałym zgromadzeniem, zwołanem przez Krakowską Radę Robotniczą PPS. w sali Teatru Powszechnego. Na zgromadzenie przybyli wielościenne rzesze robotnicze z Krakowa i okolicy. W prezydium zebrania zasiadli starzy towarzysze krakowscy, którzy razem z tow. Daszyńskim wiodli pierwsze boje o Socjalizm na terenie b. Galicji.

Zagałi zgromadzenie tow. poseł dr. E. Bobrowski, następnie tow. red. E. Haecker, wybrany przewodniczącym, w powitalnym przemówieniu powitał tow. Daszyńskiego, oraz przybyłych gości. Muzyka robotnicza odegrała pieśń powitalną. Pierwszy zabrał głos tow. pos. Norbert Barlicki, który złożył hołd zasługom tow. Ign. Daszyńskiego w im. C. K. W. P. P. S. Tow. pos. Kuryłowicz, przemawiając w im. 75 tysięcy zorganizowanych w Z. Z. K. kolejarzy, skreślił zasługi tow. Daszyńskiego dla ruchu zawodowego, życząc Mu dalszej długiej i owocnej pracy dla dobra polskiego proletariatu.

Następnie zabrał głos tow. poseł Daszyński, witany huraganowymi oklaskami oraz okrzykami na Jego cześć. Tow. Daszyński w dłuższym przemówieniu zobrałwł dzieje przeszło trzydziestoletniego walki o Socjalizm. Świetne przemówienie tow. Daszyńskiego było przery-

wane raz po raz oklaskami i owacyjnymi okrzykami. Po tow. Daszyńskim zabrał głos tow. pos. R. Jaworowski, który im. robotniczej Warszawy przyłączył się do hołdu, jaki swemu Wodzowi składał proletariąt krakowski. Ostatni przemawiał tow. pos. dr. Zygmunt Marek.

Podniosła uroczystość zakończyło odśpiewanie „Czerwonego Sztandaru”.

Po południu w sali Domu Robotniczego przy ul. Dunajewskiego nr. 5 odbyło się zebranie towarzyskie, w którym wzięli udział towarzysze krak. z rodzinami oraz liczni goście. Na zebraniu nastąpiła wymiana myśli i wspomnień dawnych walk między starszym a młodem pokoleniem towarzyszy krak. Przemawiali tow. pos. Ign. Daszyński, tow. pos. Bobrowski, tow. red. Haecker i tow. Bryniarski. W części artyst. wyróżnili się tow. Patyna, tow. Ściborówna oraz orkiestra i chór robotniczy. W miłym nastroju zebranie przeciągnęło się do godzin wieczornych.

Wspaniałe manifestacyjne zgromadzenie ludowe starało się zamącić kilku awanturników z pod rozbijackiego znaku Czumy i „Albisia”. Smarkaczowski występ tych „politików” został jednak z miejsca i spokojnie zlikwidowany przez „Straż porządkową PPS”. Robotnicy krakowscy nie mają słów oburzenia na warcholstwo zdrajców ruchu robotniczego i jedynie „Straży porządkowej” zawdzięczają awanturnicy, że nie zostali doraźnie ukarani.

PARLAMENTARZYŚCI POLSCY WE FRANCJI.

Lyon, 13 marca. (PAT.). Wczoraj o godz. 11-ej przybyła tu delegacja parlamentarzystów polskich. Na dworcu w Lyonie powitali delegację prof. Emmanuel Levy, jako przedstawiciel Herriota, który przybędzie do Lyonu dopiero dzisiaj, Salles, prezes Towarzystwa Francusko-Polskiego w Lyonie. Kluczyński, konsul polski wraz z personelem konsulat, oraz wiele innych wybitnych osobistości. Pierwszy zabrał głos prof. Levy, który stwierdził, że mieszkańcy demokratycznego miasta Lyonu odczuwają głęboko w swych sercach przeżycia, jakich doświadczał naród polski. W czasie wojny — Herriot głęboko znałca dziejów europejskich — przepowiadał odbudowę państwa polskiego. Z kolei przemawiał prezes to-

warzystwa Francusko-Polskiego w Lyonie Salles, obrazując gorącą przyjaźń, jak łączą Lyon z Polską. W imieniu delegacji polskiej odpowiadał senator Kiniorski, dziękując z całego serca za serdeczne słowa, skierowane do delegacji polskiej w chwili przybycia jej do Lyonu. Po południu delegacja zwiędziła muzeum i teatr, poczem odbyło się przyjęcie w Stowarzyszeniu Francusko-Polskiem w Lyonie. W czasie przyjęcia przemówienia wygłosił Salles, prof. uniwersytetu Orléans i w imieniu delegacji senator Kiniorski.

Wczoraszny odbył się obiad, wydany przez Izbę Handlową, w czasie którego przemawiali prezes Izby Handlowej Pradol i sen. Łubieński.

Prawdziwa droga do kultury muzycznej nie przez Operę prowadzi. Wstąpił na nią w swoim czasie tenże Artur Śliwiński, jako wiceprezydent Warszawy, stwarzając z p. Czerniawskim chóry amatorskie i organizując koncerty w Konserwatorium, które zamieniły się na tak licznie teraz uczęszczane koncerty popołudniowe w Filharmonji.

Jeśli Warszawa nie może lub nie chce opłacić kosztu Opery, to może jej nie mieć. Dla mocarstwowego stanowiska Polski i jej znaczenia w świecie ważniejszym jest skasowanie ohydnych Cyrku (przytulku noclegowego), niż prowadzenie Opery.

Powiem nawet więcej — póki 20.000 rodzin mieszka w Warszawie w norach ciemnych i wilgotnych, a 100.000 rodzin niemal musi się dzielić po 2 i 3 rodziny jednym mieszkaniem, póki istnieją w Warszawie zamieszkałe katakumby pod suterrenami, do których ludność na powozach się opuszcza, miasto nie ma prawa i możliwości dopłacania milionów do szanownej, szlachetnej, kulturalnej rozrywki kilku tysięcy osób. Nie, dla tych kulturalnych osób nie może każdy mieszkaniec Warszawy płacić bezpośrednich i pośrednich podatków.

Jeśli opera nie może się opłacić i nie może otrzymać subwencji, musi być tak zorganizowaną, by jedno lub drugie było możliwe.

Drogi ku temu można szukać w połączeniu orkiestry operowej z orkiestrą Filharmonji i w daniu całemu krajowi możliwości słuchania Opery stolicy przez radio.

Jeśli miasto Opery nie może utrzymać, może ją w ten sposób opłacić kraj cały. Jeśli i to jest niemożliwe, musimy się bez niej obejść.

Sprawa teatralna wymaga radykalnego i bezwzględного załatwienia. Niech nawet to załatwienie kosztuje jednorazowo (odprawy i t. p.) znaczne sumy, ale wyjście z obecnego stanu musi być znalezione. Warszawa może mieć tylko taką operę i takie teatry, na jakie stać tych, którzy do Opery i teatru chcą chodzić.

Największe uznanie dla talentu prof. Drabika nie może mnie zmusić do przekonania, iż wystawa sztuk, na które publiczność nie chce chodzić, lub za które nie chce płacić musi być bardziej wspaniałą i kosztowną, niż w wielu pierwszorzędnych teatrach stolic świata.

Przephych wystaw — to zresztą dziś cecha charakterystyczna Music-Hallów, a nie teatrów.

Publiczność nie chce lub nie może płacić dość, by teatry mogły opłacać najdroższych artystów, pozwólmy grać dla mniej wymagającej publiczności, mniej wymagającym artystom. Doświadczenie teatru Bogusławskiego przekonało, że nie jest to równoznacznym z obniżeniem poziomu artystycznego.

W każdym razie jedno stwierdzić należy:

O ile można się jeszcze zgodzić, by budżet miejski obejmował subsydja dla teatru, w którym jest pełno — pewnym jest, że do teatrów pustych dopłacać nie wolno.

Teodor Toeplitz.

**TOWARZYSZE WŁÓKNIARZE W WALCE
O POPRAWĘ BYTU.**

„Agencja Wschodnia” donosi z Łodzi: W niedzielę o g. 4 po południu odbyły się w lokalu Związku Zawodowego dwa wielkie zgromadzenia strajkujących, jedno na sali, drugie na podwórzu, w obecności przeszło 5000 robotników. Po przemówieniach wygłoszonych przez przywódców robotniczych, zebrani powzięli rezolucję, w których stwierdzają, że strajk obecny jest strajkiem czysto ekonomicznym i że wobec niestępliwego stanowiska przemysłowców strajk należy zaostrzyć przez rozszerzenie go na inne zawody. Dalej uchwalono protest przeciw wydawaniu przez łódzki oddział

Polskiej Agencji Telegraficznej błędnych informacji o przebiegu akcji strajkowej oraz przeciw wydanemu przez komisariat rządu zakazowi odbywania zebrania i wieców pod gołym niebem.

**KONFERENCJA U P. PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ.**

W ub. sobotę wieczorem odbyła się u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej parogodzinna konferencja z udziałem p. Marszałka Piłsudskiego oraz p. wicepremjera Bartla. (PAT.).

**TYSIĄCZNE RZESZE ABONENTÓW TELEFONÓW
PROTESTUJĄ PRZECIWKO LICZNIKOM.**

Wczoraj odbył się w gmachu Cyrku wielki wiec protestacyjny abonentów warsz. sieci telefonicznej przeciwko wprowadzeniu licznikowego systemu obliczania rozmów telefonicznych. Wiek zorganizowany został przez Społ. Komitet Obrony Interesów Abonentów. Po zagajeniu przez dr. Mącznyńskiego i złożeniu sprawozdania z dotychczasowej akcji Komitetu przez sekretarza, inż. Żywelskiego, wygłoszono szereg przemówień, oświetlających absolutną szkodliwość tego projektu, w którym ukryta jest znaczna podwyżka opłat telefonicznych. Przemawiali między innymi, inż. Warchniewski, inż. Pauly, inż. Piasecki, inż. tow. Trylski w imieniu zrzeszeń lokatorskich i inni.

Nastroj na wiecu panował bardzo gorący. Słuchacze z zapalem potakiwali mówcom, krytykującymi umowę, zawartą w r. 1922 z P. A. S. T.-a, oraz ciąglą powolność czynników rządowych wobec zachcianek tej instytucji, szkodliwych nie tylko już dla kieszeni abonentów, ale dla całej polityki gospodarczej kraju. Wyrażano oburzenie pod adresem min. Miedzińskiego i Rządu, który pozwala na tego rodzaju potęgowanie drożyzny, gdyż — jak słusznie podkreślali mówcy — zwykła opłat telefonicznych niewątpliwie odbiłaby się wogóle na wzroście drożyzny.

Z zapalem przyjęto projekt ogłoszenia strajku abonentów telefonicznych, w razie, gdyby — wbrew jednomyslniej niemal opinji społeczeństwa — liczniki zostały wprowadzone.

Jednogłośnie przyjęto rezolucję, która domaga się od Rządu i Sejmu, aby pod żadnym pozorem nie dopuszczono do realizacji niebezpiecznych zamiarów PAST-y — t. j. podniesienia wygórowanych opłat abonamentowych i wprowadzenia liczników, które nie dają żadnej gwarancji ścisłej kontroli dokonanych połączeń.

Rezolucja, między innymi wskazuje, iż 1) system licznikowy nie był przewidziany w umowie, ani w koncesji; 2) PAST-a nie dąży do rozszerzenia sieci telefonicznej i obniżania przez to kosztów eksploatacji, tłomacząc się brakiem kapitałów, a jednocześnie lokuje duże sumy w zbędnych licznikach (rezolucja słusznie podkreśla przytem, że telefon, jako przedmiot codziennego użytku, powinien być dla wszystkich udostępniony, t. j. tani); 3) zebrani żądają rewizji warunków umowy z Tow. Cedergren, oraz usunięcia tych urzędników, którzy popierali umowę, opracowaną przez szwedzkich akcjonariuszów, a piastując do dziś dnia w spółce PAST stanowiska członków zarządu, w dalszym ciągu forsując szkodliwe pomysły szwedzkich kolegów z PAST-y; 4) PAST-a, wbrew umowie, nie nabywa w kraju sprzętu telefonicznego; 5) podniesienie opłat telefonicznych spowodowałoby ogólną wyżkę cen.

W końcu rezolucja domaga się od rządu zwolnienia z umowy szwedzkich akcjonariuszy reprezentujących 4/7 kapitału — i utworzenia nowego Tow. Telefonicznego, którego udziałowcami byłiby liczni abonenci telefoniczni.

Niezależnie od tej rezolucji, postanowiono wstrzymać zapłatę już obecnych rachunków za korzystanie z telefonów, aż do odwołania przez Past-ę projektu liczników, — również postanowiono zorganizować Związek abonentów warsz. sieci telefonicznej. Załączkiem tego Związku jest istniejący już Komitet, który też upoważniony został przez wiec do zbiórki od abonentów składek na pokrycie kosztów prowadzonej akcji.

Dn. 14 b. m. o godz. 6-ej po poł. odbędzie się w lokalu przy ul. Marszałkowskiej 97 a m. 2 Walne zebranie Komitetu Obrony Abonentów.

Nawet liczniki nie dają spać p. Miedzińskiemu i protestują, nie chcąc być przedmiotem wyzysku.

SETNY ARTYKUŁ.

Setny artykuł z dziedziny Higieny Pracy w Robotniku, to tryumf wielki... Przed kilku laty po powrocie do kraju, zajęłam próżną placówkę, nieposzukiwaną przez nikogo, a byłam opancerzony w doświadczenie i wiedzę, zdobyte podczas trzydziestoletniego pobytu w stolicy wielkich idei ludu francuskiego.

Jako przyrodnik, lekarz, higienista, społecznik, zacząłem głosić piórem i słowem nowoczesne podstawy i zasady fizjologii, psychologii i higieny pracy.

Praca, głosiłem i głoszę, jest właściwością każdej istoty żyjącej... Życie to praca... Praca istnieje musi dla podtrzymania życia i szczęścia organizmu... Zaczynając od mięczaków i kielkującego ziarna pszenicy, a kończąc na wielorybach, stuletnich dębach i człowieku, wszędzie dopatrzeć się możemy pracy celowej, utrwalającej byt i harmonję wszechświata...

Praca nie jest, nie może i nie powinna być ciężarem, karą, katorgą dla istoty żyjącej, — dla człowieka, lecz wyładowaniem fizycznych i umysłowych jego sił, ukojeniem jego ustroju, wrzuceniem do źródła dłań radości, rozkoszy i dobrobytu.

Ta herezja, oparta na prawach przyrody i socjologii, ta nie przewoźnia snuje się we wszystkich mych pismach i słowach, sączy się jak strumień srebrzysty wśród gór i skał, aby kiedyś wytrysnął jak rwący się potok.

Nikt z nas przyrodników, fizjologów, higienistów nie mający o zniesieniu pracy, o wyodrębnieniu jej, jako całkowicie odmiennej czynności, nie mającej niemal nic wspólnego z całokształtem organizmu.

Praca widzialna czy niewidzialna, jako ruch, jako przemiana materji, jako wyładowanie energii fizycznej i umysłowej, jest naturalnym produktem każdego ciała, każdego organizmu, a więc i człowieka, który jest zdżbłem tylko, małym ogniwkiem w nieskończonej długim łańcuchu.

Tak pojmowana praca zawsze istnieje będzie, jest bowiem wytworem organizmu, życia ludzkiego.

Póki człowiek będzie istniał na świecie, póki do ostatniego tchnienia będzie wyładowywał swą energję, swe siły, będzie spalał swą materję i płonął... póty będzie pracował.

Praca jest właściwością natury człowieka, jego żądzą przyrodzoną. Nie uważa jej jednak fizjolog - higienista za podatek krwi i życia, należy posiadaczowi od biednego najmity.

Uznając konieczność i pożytek istotnie naukowej racjonalnej organizacji pracy, — nie z tej krynicy czerpalimy soki ożywcze dla higieny pracy, dla naszych wskazań i rozumowań.

Opierając się ściśle na fizjologii i patologji pracy, na postępach nauki, — nie selekcję lecz dobór zawodu zawsze doradzaliśmy według sił, zdolności i upodobania, jakoteż odpoczynek, przerwy przy pracy, należyte oświetlenie pracowni, dobre jej ogrzewanie, przewietrzanie, czystość, pracę przyjemną, bez hałasu wielkiego, pracę na dniówkę...

Nic straszniejszego dla higienisty pracy, jak gnusnieć, zasklepić się w żółwiej skorupie, ograniczyć się na kantyczkach przestarzałego podręcznika higieny. Z rozwojem nauki i po-

stępu zawiadniały nowe horyzonty, nowe aspiracje dla higieny pracy.

My żądamy dłuższego odpoczynek po 4-ch godzinach pracy, dziesięciominutowych przerw co 2 godziny, skrócenia pracy stosownie do zajęcia, urlopów płatnych, zniesienia pracy nocnej, łatwych komunikacji do zakładów pracy, przywrócenia pracy na dniówkę, urządzeń higienicznych podług ostatnich wymagań nauki, urozmaicenia pracy, prawa siedzenia, prawa jedzenia w dobrze urządzonej jadalniach i t. p.

Dzisiejszy higienista społecznik uważa, że organizm robotnika to nie zwyczajny motor fizyczny, że jego system mózgo-nerwowy nietylko ma służyć do ułatwienia i wzmoczenia wysiłków fizycznych w zakładzie pracy, do jego nagięcia się, łamania, znoszenia niedoli.

Każda istota żyjąca — pełzak, roślina, człowiek, — każdy żyjący organ marnieje, ulega zanikowi, jeżeli tchu mu brakuje, ciężar go przyciska, jeżeli przestaje funkcjonować.

Polscy robotnicy, polscy pracownicy tak się zżyli z obrozą, że mózgi ich i nerwy na ich szkodę działają, a nie ku ich szczęściu, nie ku ich wyzwoleniu.

Czyniąc rachunek swego sumienia, swych słów z higieny pracy, tudzież, że i ja przyczyniłem się do rozbudzenia jej w naszym społeczeństwie, do wprowadzenia na nowe tory, do rozżarzenia jej pochodni, która już nigdy chyba nie zgaśnie.

A jednak, patrząc na życie robotnika w fabryce, na pracę najmity, na ustawodawstwo higieniczno-robotnicze, widzę, jak ziarna me są znikome, jak długa jest droga jeszcze przed nami.

Mamy ośmiogodzinny dzień pracy, zniesienie nocnej pracy kobiet, a ileż jest załamania ustaw, wykroczeń, wyjątków?

Zmniejszono ilość godzin pracy, a wkrótce potem w wielu fabrykach zniesiono pracę na dniówkę, w wielu pracowniach skrócono odpoczynek albo całkiem je zniesiono...

Na nic się nie zdadzą usiłowania rządu i oddzielnych jednostek, jeżeli zwarte szeregi zorganizowanych, uświadomionych robotników nie wezmą w swe ręce sztandar „Higieny Pracy”

Dzisiaj higiena pracy nie jest już mrzonką ani czczym frazesem. My ją odczuwamy, my ją rozumiemy. Dalej więc, dalej!...

Dr. J. Z.

C. K. W.

Posiedzenie C. K. W. P. P. S. odbędzie się we środę, dn. 16 marca o godz. 4 pp. w lokalu Z. P. P. S. w Sejmie.

Sekretariat Generalny.

KOMISJA PARL. Z. P. P. S.

Posiedzenie Komisji Parlamentarnej Z. P. P. S. odbędzie się we wtorek, dn. 15 marca o godz. 4 pp. punktualnie.

Na porządku dziennym — sprawa ustaw samorządowych.

Niedziałkowski.

BUDOWNICTWO MIESZKAŃ ROBOTNICZYCH

Praca zbiorowa pod redakcją t. t. St. Jaskułowskiego, T. Toeplitza i St. Tokwińskiego. Wydawnictwa „Robotniczego Przeglądu Gospodarczego” Warszawa, 1927. Str. 143. Cena zł. 2. Skład Główny w Księgarni Robotniczej, ul. Warecka 9.

Ukazała się cenna książeczka poświęcona pałacej dzisiaj sprawie budownictwa mieszkań robotniczych. Inicjatywa tego wydawnictwa, jak stwierdza wydawca, należy do Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, która podjęła się zebrania i opracowania materiału informacyjnego na robotniczą konferencję mieszkaniową zwołaną przez Komisję Centralną Zw. Zaw. na dzień 20 marca 1927 roku.

Zebrany materiał rozrósł się w pokazną książkę, którą śmiało nazwać można podręcznikiem w sprawie budownictwa mieszkaniowego dla robotniczego działacza zawodowego, spółdzielczego i samorządowego.

Na stu kilkudziesięciu stronach zostały omówione szczegółowo dzisiejsze warunki mieszkaniowe warstwy robotniczej w Polsce, dotychczasowe formy rozwoju budownictwa mieszkaniowego zagranicą i w Polsce, podstawy prawne rozwoju budownictwa u nas ze specjalnym uwzględnieniem budownictwa spółdzielczego, wreszcie zagadnienia wzorowego i jednocześnie taniego mieszkania robotniczego, odpowiadającego minimalnym warunkom higieny i wygod, przyjętym na Zachodzie, oraz skromnym możliwościom finansowym rozwoju ruchu budowlanego w Polsce.

Materiał oświetlający dzisiejszy stan rzeczy w Polsce został zebrany starannie i sumiennie ze źródeł bezpośrednich, uzupełnionych specjalną ankietą Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej z szeregiem wybitniejszych działaczy samorządowych.

Wartość książki podnoszą sprawozdania z częściowej realizacji projektów Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, opracowanych przez arch. Br. Zborowskiego (podane fotografie i rysunki) oraz szczegółowo opracowany przez inż. arch. R. Millera projekt dużej kolonii mieszkalnej na Pelcowinie (2000 mieszkań) Zw. Zaw. Prac. Kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej z rysunkami rozplanowania całego terenu oraz planami i widokami wewnątrz mieszkań.

Wreszcie na końcu książki znajduje się szczegółowe omówienie organizacji robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej z podaniem wzorów: statutu, regulaminów, wewnętrznych przepisów korzystania z mieszkań i t. p. i t. p. bardzo cennych dla praktycznego działacza, na wieś spółdzielczości mieszkaniowej.

NA KURSIE PIELEGNIAREK ŻŁOBKÓW

jest jeszcze parę miejsc wolnych dla słuchaczek przychodnich. Wymagane: świadectwo, ukończenia 7 klasy szkoły powszechnej, poświadczenie organizacji i świadectwo lekarskie.

Zgłoszenia przyjmuje Robotniczy Wydział Wychowania Dziecka ul. Czerwonego Krzyża 20.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

zmysłowem i cielesnem pięknem włoskiem.

Na Piazza dei Signori (Placu Panów), wznosi się pałac dawnych książąt Weron, Skaligerów, i opodal przed małym kościółkiem Santa Maria Antiqua stoją gotyckie ich nagrobki. W pałacu, na dworze jednego z tych książąt, zwanego Psem Wielkim, przebywał jakiś czas, podczas swej tułaczki po Włoszech, Dante i tutaj zapewne rozegrał się ów epizod, kiedy to na pytanie księcia, czemu wszystkim tak wośło z blaznami, podczas gdy on, wielki człowiek, zawsze ponury i milczący, nie potrafił nigdy zabawić, prawdomówny poeta miał odpowiedzieć cierpko: „Każdy bawi się najlepiej w towarzystwie sobie podobnych”.

Silniej jeszcze niż postacie historyczne, nawiedzają naszą wyobraźnię w Weronie, postacie stworzone przez poetów. Z napółlegendarnych dziejów waśni dwóch rodów werońskich wysnuł Szekspir swe igrzysko miłości i śmierci — „Romea i Julj” i jeśli dziś karawany turystów ciągną do Weron, to nie dla areny rzymskiej, nie dla nagrobków Skaligerów, nawet nie dla promiennego piękna renesansowych pałaców, lecz przedewszystkiem po to, żeby zobaczyć miejsce, w którym Romeo i Julja kochali się wzajem. Co znaczy doprawdy potęga poety! Szekspir, który może nigdy nie

BRAK 48.000 MIESZKAŃ W WARSZAWIE

Z danych, zebranych przez naczelnika wydziału zdrowia magistratu dr. Boguckiego, wynika, że według statystyki nieruchomości z r. 1919 w okresie ostatnich 3 przedwojennych lat przybywało w Warszawie po 326 domów, zawierających przeciętnie po 22 mieszkania, t. j. około 7.000 mieszkań rocznie. Tymczasem od 1915 r. do 1921 r. nie budowano prawie nic.

Według omawianej statystyki w Warszawie rozebrano w tym samym czasie 67 nieruchomości, zniszczeniu zaś uległo 22, co stanowi razem w przybliżeniu do 1.700 mieszkań. Oprócz tego rozebrano lub uległo zniszczeniu 646 oddzielnych budynków, zawierających około 4500 mieszkań, razem więc zabrakło w tym czasie (od 1915 r.), około 48.000 mieszkań.

Potrzeba mieszkań spotęgowała się znacznie z powodu zajęcia dużej liczby lokali mieszkalnych na biura urzędów centralnych, przedsiębiorstw handlowych i banków.

ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH

W okresie tygodniowym od 28 lutego do 5 marca włącznie zarząd obwodowy Funduszu Bezrobocia w Warszawie przyznał 202 robotnikom, pozbawionym pracy (w poprzednim tygodniu 190) prawo do pobierania zasiłków na mocy ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Ogółem uprawnionych do poboru zasiłków ustawowych było w tym samym czasie 2.613 osób (w poprzednim tygodniu 2.716), pobrało zaś zasiłki 2.527 (2.336) osób na sumę 30,091 zł. 19 gr. (27,975 zł. 39 gr.).

Z pośród 2.527 robotników, którzy pobrali zasiłki, było: z przemysłu budowlanego rob. 1.474, metalowego — 379, spożywczego — 247, włókienniczego — 92, drzewnego — 52, skórzanego i konfekcyjnego — po 41, chemicznego — 40, papirniczego i drukarskiego — 37, nadto niewykwalifikowanych — 50 i innych — 61.

W tym samym czasie przyznano 80 bezrobotnym (w poprzednim tygodniu 88) prawo pobierania zasiłków z akcji doraźnej. Ogółem uprawnionych do poboru zasiłków z akcji doraźnej było w tygodniu sprawozdawczym 3.838 osób (3.873), pobrało zaś zasiłki 3.645 (3.592) na sumę 39,812 zł. 82 gr. (39,192 zł. 85 gr.).

HUMOR ZAGRANICZNY.

On: Świetnie Pani tańczy charlestona!
Ona: Nie mam o tem pojęcia. Pantofle mnie poprostu uciskają!

(Humorist, London).

PRZEGLĄD TYGODNIKÓW

System wyborczy. Skonfiskowana odezwa. Oglądanie kraju. O handel z Chinami. Pomyślnie horoskopy. Przyszłość naszej emigracji.

Prasa w dalszym ciągu rozważa sprawę systemu wyborczego, poddając prztem ocenie znane projekty Chjeno-Piasta.

„Głos Prawdy” wskazuje na ich szkodliwość dla państwa, oraz na „machjavelizm koziołwiczany”, który chciałby podsunąć prezydentowi wydanie dekretu, odpowiadającego życzeniom prawicy. Zarówno podział na kurje narodowościowe, jak i zmniejszenie ilości mandatów rzekomo prowadzące do podniesienia poziomu posłów — jest oszustwem. Aby te projekty przeprowadzić, trzeba by „wpięć wprost fizycznie zdławić opór lewicy”, która grozi ulicą. „A któż moi panowie, będzie was bronił, jeżeli ulica zechce z wami poigrać”!

„Chłopski Sztandar” widzi w projektach prawicy strach przed prawdziwie demokratycznymi wyborami, dążenie do odebrania pełni praw masom ludowym. Podkreśla rolę Witosa, który z drwała księcia Sanguskiego, „wyniesiony na wysokie szczyty przez chyte podejścia i prokie pańskie ręce”, chce wespół z klasami posiadającymi pozbawić praw człowieka pracującego. Przypomina, jak smrotnie kończyły się już dwukrotnie rządy Chjeno - Piasta i wyraża nadzieję, że stronnictwa chłopskie i robotnicze udaremnią ten nowy zamach.

„Spółnota” stwierdza, że każdy szczerzy spółdzielca winien przyłączyć się do walki o zagrożoną ideę demokracji.

„Ster” uważa projekty prawicy za szkodliwe i niecelowe. „Sejm dyskwalifikowała nie ilość posłów, ale ich jakość. Stosunkowo do liczby ludności państwa Sejm należy do najmniej licznych parlamentów w Europie. Jeden poseł przypada w Polsce na 65 tysięcy mieszkańców, gdy we Francji na 52 tys., w Belgji — na 40 tys., w Danji na 22 i pół tys., w Grecji na 14 i pół tys. itd.

„Ster” wyraża obawy, że zmniejszenie mandatów odejnie od parlamentu przedewszystkiem inteligentów. Proponuje następujące zmiany w systemie wyborczym: określenie pewnego minimum głosów, które daje 1 mandat, wprowadzenie wyższego cenzusu wiekowego i wykształcenia (piśmienni od 23 roku, a nalfabeci od 40 roku; podobnie kobiety samodzielnie zarobkujące). Motywem tych zmian ma być potrzeba podniesienia poziomu kulturalnego wyborców, co, zdaniem „Steru”, nie odbiłoby się szkodliwie na głosach lewicy, ale przeciwnie utraciłaby prawica, opierająca się na najciemniejszych masach.

W tymże organie zabiera głos w sprawie skonfiskowanej odezwy „Ligi Obrony Praw Człowieka”, poseł Śmiarowski, wykazując, że właśnie konfiskata odezwy, a nie jej treść może zaszkodzić nam zagranicą. Zarazem autor odpiera zarzut, jakoby była ona wymierzona przeciwko rządowi Piłsudskiego i zbija stanowisko tych, którzy wywodzą, że zwolennicy Piłsudskiego nie powinni uciekać się do publicznego potępienia nadużyć, gwałtów i nieprawości, które dzieją się jeszcze dziś u nas.

Na fatalne skutki wolnego wywozu zboża zwraca uwagę „Pobudka”, wykazując, że „do czasu przyszłego żniwa braknie na wyżywienie kraju jeszcze 2000 wagonów”.

„Głos Prawdy” wskazuje, że obecna sytuacja w Chinach, pozbawiająca Anglię dotychczasowych przywilejów, powinna być wyzyskana przez Polskę, w celu jaknajszybszego uregulowania stosunków politycznych i handlowych z Chinami, które stać się mogą poważnym rynkiem zbytu dla wytworów naszego przemysłu włókienniczego, cukru, nafty, drzewa, platerów i t. p.

„Tygodnik Ilustrowany” widzi pomyślnie horoskopy dla naszej polityki zagranicznej w związku z konfliktem anglo - chińsko - sowieckim i dążeniem Anglii do rozluźnienia przyjaźni niemiecko - rosyjskiej.

W wywiadzie „Świata” min. Jurkiewicz wyraża przypuszczenie, że w najbliższym czasie przyszłość ma przedewszystkiem emigracja osadnicza z Polski, (zwłaszcza w Ameryce), gorsze natomiast możliwości istnieją dla emigracji robotniczej. M. S.

Odczyt posła Kazimierza Czaplińskiego. Warszawska Organizacja Młodzieży T. U. R. organizuje dnia 16 marca we środę w sali O. K. R., Al. Jerozolimskie 6, o godz. 7. min. 30 wiecz. odczyt

TOW. POSŁA K. CZAPLIŃSKIEGO na temat JAK BĘDZIEMY WYBIERAĆ DO NOWEGO SEJMU.

(zamachy reakcji na ordynację wyborczą). Wstęp wolny dla wszystkich. Towarzysze! przybądźcie licznali

NOTATKI Z PODRÓŻY.

WERONA.

Położona malowniczo u stóp Alp, na obu brzegach Adygi, Weron słynie ze swego rzymskiego amfiteatru i ze swych renesansowych pałaców. Myśl kojarzy z nią również imiona dwóch wielkich poetów: Dantego, który jakiś czas przebywał tutaj cielesnie, i Szekspira, który w Weronie kazał się rozegrać tragedji Romea i Julji.

Amfiteatr pochodzi z czasów cesarza Djoklecjana (koniec III w. po Chr.). Z dawnej budowli, owalnej w planie, okolonej czterema piętrami arkad, pozostały jeszcze w kilku miejscach dwa piętra arkad i ławy z marmuru na dwadzieścia dwa tysiące widzów. Olbrzymie, gładkie, lśniące w słońcu, wznoszą się one stopniami aż hen, ku niebieskiemu niebu, świadcząc po dziś dzień o wielkości i mocy cesarstwa rzymskiego. W swej słynnej książce o „Upadku świata zachodniego” Spengler twierdzi, że jedynie Egipcjanie, stawiający piramidy i balsamujący zwłoki swych królów, mieli wolę trwania, pragnienie pozostawienia po sobie rzeczy wiecznych, podczas gdy Grecy i Rzymianie żyli tylko chwilą, nie wybiegali myślą poza teraźniejszość. Jak Spengler mógł nie zauważyć tego, że Rzymianie mieli nostalgię (tęsknotę) wie-

WYRAZY od NAZWISK LUDZI

Skąd pochodzą: bojkot, szyk, brauning, szowinizm?

W różnych językach świata, a również i w polskim jest sporo słów, używanych dziś w sensie pospolitym, dla określenia jakiegoś przedmiotu, cechy lub czynności, albo stanu, słów, które początek swój wywodzą od nazwiska człowieka, i stały się z biegiem czasu pojęciami ogólnie znanymi.

Często się zdarza nawet, że trudno dociec, dlaczego nazwa przedmiotu lub czynności jest akurat taka, jaka jest, jaki jest jej początek.

Wszyscy znają rewolwer, zwany brauningiem, ale mało kto wie, że nazwa ta pochodzi od nazwiska amerykańskiego wynalazcy automatycznego pistoletu, Browninga.

Tak samo jest z nazwami w nauce o elektryczności, gdzie mamy do czynienia z voltami (Volta), amperami (Ampere), omami, (Ohm), pochodzącymi od nazwisk uczonych. Teraz wydają nam się one mniej dziwaczne.

W potocznej mowie używa się dla określenia stroju estetycznego, zgrabnego, słowa: „szyk”. Skąd się wziął ten „szyk”? Przewędrował do nas z obcego języka, ale i tam jest dziwologiem, bo wywodzą go w dwojaki sposób: jedni od nazwiska słynnego niegdyś krawca wiedeńskiego, Schick, inni zaś w następujący sposób: Znany, doskonały malarz Dawid miał 16-stoletniego ucznia niezwykle zdolnego, który był synem handlarza owoców i nazywał się Chique. Chł-

piec ten był najulubiętszym uczniem Davida, który go zawsze przed innymi chwalił i rokował mu wielką przyszłość. W osiemnastym roku życia chłopiec umarł. David nie mógł zapomnieć ukochanego ucznia i gdy mu inni uczniowie przedstawiali swe nieudolne prace, potraszał głową, mówiąc: „To nie jest Chique, on by to zrobił zupełnie inaczej”. Gdy mu przedstawiano próby udatne, kiwał głową i mówił: „Tak, to jest Chique”. To przyzwyczajenie oceny wartości artystycznej dzieła w powyższych słowach wrędcie przejęli od Davida jego uczniowie, roznosząc je wśród całej kolonii artystycznej, skąd podchwyciła je reszta ludności.

Ojcem „szowinizmu” jest pewien weteran napoleoński, Mikołaj Chauvin, który dał początek temu pojęciu, jako zapalony wielbiciel i chwalec Napoleona I, uwieczniony w literaturze przez Scribe'a.

„Bojkot” pochodzi od nazwiska Karola C. Boycott, właściciela majątków ziemskich w Anglii, który do tego stopnia maltretował i uciskał swoich dzierżawców, że w r. 1879 został wykluczony z irlandzkiej ligi ziemskiej. Od tej pory nikt nie chciał u niego pracować, ani cokolwiek sprzedać mu, koleje zaś odmawiały mu przewozu jego produktów. Niefortunny szlachcic musiał wobec tego wynieść się z okolicy, jak niepyszny.

CZY SPORT DLA SPORTU?

Psuje się coś w dużej maszynie sportu!

Największy Związek Sportowy P.Z. P. N. (piłki nożnej) uległ rozbiciu. Jedyna bodaj wzorowo i masowo pomyslna organizacja sportowa się posuła.

Gdzież przyczyna?

Czy w sposobie gry w piłkę nożną? Czy w tem, że jedni chcą mieć piłkę wagi 10, a inni 100 gramów? A może ktoś chce zmniejszyć rozmiary boiska?

O nie!

Nie w sporcie leży przyczyna.

Nawet o sporcie myśleć nie chcą inicjatorzy rozłamu, matadorzy polskiego piłkarstwa.

Tu chodzi o gotówkę! Szereg klubów piłki nożnej chciało zrobić sobie monopol z imprez kasowych, chciało nie pozwolić reszcie na korzystanie z dobrodziejstw płatnych zawodów (to znaczy z publicznością). Tak powstał rozłam.

Nie pisalibyśmy o tem, gdyby nie istniejący u nas fałszywy a jednak powszechny pogląd, że do sportu niema dostępu nic co z ćwiczeniem ciała się nie wiąże. A już zagadnienia społeczne, klasowe, kapitał, to nigdy! Robotnicze kluby sportowe niejednokrotnie stwierdzały w swych oficjalnych wystąpieniach, że nie można tak pojmować zagadnienia sportu, że sport to nie tylko skok w dal, czy gra w piłkę nożną. Z. R. S. S. składała deklaracje w których zwracała uwagę na szerokie zadania i na ogrom spraw wiążących się z ruchem sportowym bezpośrednio, lub pośrednio.

Jednak stale słyszeliśmy, że niema potrzeby „mieszania ze sportem” zagadnień społecznych, klasowych i t. p. i t. p. Posuwano się tak daleko, że na Zebraniu W. O. Z. P. N. chciano za słowa „demokracja” do porządku przywoływać.

Gdy w tem nastąpił rozłam w Polskim Związku Piłki Nożnej na tle wytnie nie sportowem, na tle zagadnienia kapitału!

Słuszność rozumowania Zw. Robotniczych Stow. Sport., że w sporcie też trzeba pamiętać o sprawach ogólnych stała się jasna, jak na dłoni.

Sport musi się wiązać z życiem, sport nie może się zasklepić sam w sobie! I tak powinno być! Organizacja sportowa winna wychowywać bowiem nie tylko atletów ale i świadomych obywateli.

I. Michałowicz.

ROBOTNICZY-SPORTOWCY POGŁĘBIAJCIE SWĄ WIEDZĘ SPORTOWĄ!

Uczęszczajcie na kurs W. R. S. K. O.

Od dnia 21 marca do dnia 3 kwietnia odbędzie się w lokalu R. K. S. „Skry” kurs instruktorów Warszawskiego Robotn. Sport. Komitetu Okręgowego.

Program kursu przewiduje: Gimnastykę—7 godz. (p. por. Szempliński), gimnastykę bokserską — 4 godz. (t. Majer), ciężką atletykę — 1 godz. (p. Miazio), teorię piłki nożnej — 3 godz. (p. Posner), teorię lekkoatletyki — 2 godz. (t. Michałski), teorię boks — 2 godz. (p. Junosza-Dąbrowski), teorię szermierki — 1 godz. (instruktor wojskowy), teorię sportu robotniczego (Kruk, Michałowicz), ideologię socjalizmu (t. Garlicki).

Każdy klub może przysłać maximum 20 osób. Wpisowe od każdego zawodnika 1 złoty. Szczegółowych informacji udziela Sekretariat W. R. S. K. O. Zgłoszenia uczestników przyjmuje sekretarz W. R. S. K. O., tym. Klibański codziennie od 7 — 9 wiecz. w lokalu Czytelni Pism — Al. Jerozolimskie 6 m. 3.

Sport robotniczy na terenie stolicy zatacza coraz szersze kręgi. Towarzystwa sportowe rosną i mnożą się, jak grzyby po deszczu. Na ilustracji powyższej widzimy sekcję piłkarską jednego ze starszych już klubów robotniczych Lilpopianki, działającej na terenie fabryki Lilpola.

Sekcja ciężkoatletyczna „Skry”.

WCZORAJSZE ZAWODY W WARSZAWIE.

Varsovia — R. K. S. Skra 3:3 (3:1).

Wczorajsze towarzyskie zawody piłki nożnej pomiędzy pierwszoklasową Varsovia a robotniczą Skrą, zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym.

Pierwszą bramkę zdobył dla „Skry” Siemiradzki i pomimo, że walka przez pierwszą połowę toczyła się przeważnie na polu czerwonych, Skra potrafiła zdobyć dalsze dwie bramki przez Sącza. Dopiero przed przerwą Varsovia zdobyła jedną bramkę przy pomocy Kwika ze Skry, który w nieostrożny sposób wypuścił piłkę. Po przerwie lekka przewaga Varsovia, która wyrównała przez lewego łącznika i prawoskrzydłowego. Sędziował p. Grabowski. Widzów około 300.

Skra II — R. K. S. Kordjan 2:1 (2:0)

Zasłużone zwycięstwo Skry, która miała stałą przewagę szczególnie przed przerwą.

Tur I — Skra (Patałachy) 6:0 (3:0).

Mecz treningowy zakończony zwycięstwem Tura.

Tur II — Skra III 2:4 (0:2).

Ascola — R. K. S. Marymont 4:3.

Na boisku R. K. S. „Marymont” odbył się wczoraj mecz piłki nożnej pomiędzy wymienionymi drużynami z wynikiem 4:3 na korzyść Ascoli. Bramki dla Ascoli zdobyli Ankier (2), Hisz i Falinower. Widzów niewiele.

Wewnętrzny bieg klubowy Skry.

Wczoraj odbył się na boisku R. K. S. „Skry” wewnętrzny bieg klubowy „Skry”. Trasa biegu 3000 metrów. Pierwsze miejsce zajął Cieślą w czasie 11 m. 9,4 sek., drugie miejsce zajął Rusek (11 m. 22 sek.), trzecie Przystawski.

Turniej ping-pongowy o rob. mistrz. Warszawy.

Wczorajsze mecze ping-pongowe o mistrzostwo Robotniczej Warszawy dały następujące wyniki:

Gwiazda — Skra 6:1.

Promień — Kordjan 7:0.

Mistrzem Robotniczej Warszawy zostanie prawdopodobnie Gwiazda.

Polonia — Korona 2:2 (1:0).

Po trzymiesięcznej przerwie zimowej wystąpił wczoraj mistrz stolicy na zielonej murawie. Z sal gimnastycznych na boisko, po nowe „nieznane”.

Jako przeciwnika obrano na pierwszy mecz-trening Koronę, znajdującą się dziś, a specjalnie wczoraj w wcale niezłej formie. Polonia, która wystąpiła w osłabionym składzie (bez Krygiera, Ałaszewskiego, Miączyńskiego) miała ciężki „orzec” w ambitnym i szybkim przeciwniku.

W rezultacie „orzecza” nie rozlupano, jak świadczy o tem wynik remisowy 2:2.

Pozostałości bezczynności boiskowej ujawniły się, aż nadto, szczególnie w pierwszej fazie gry; pod koniec nabrano rozpędu i zademonstrowano w minijaturze umiejętności z pełni sezonu. Bramki dla Polonii zdobyli Zimowski i Olasek.

Również i wice-mistrz Warszawy rozpoczął pod okiem nowego trenera p. Little sezon, angażując na pierwszy trening Orkan. Wynik meczu:

Warszawianka — Orkan 2:1 (1:1).

Zawody toczyły się z nieznaczna przewagą pierwszoklasowych. Punkty dla Warszawianki zdobyli Szeñajch i Haselbusch w ostatniej minucie gry z karnego.

M. K.

DROBNE WIADOMOŚCI.

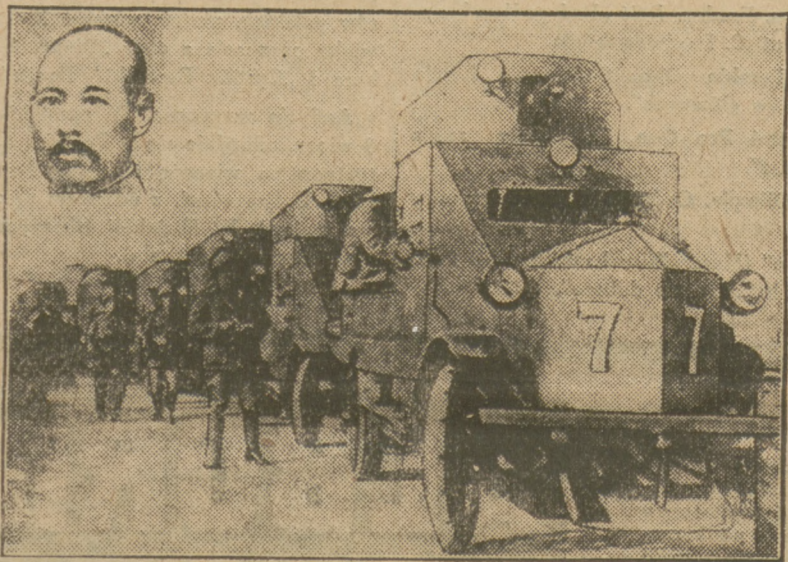
W najbliższym czasie odbędzie się w Warszawie turniej szóstkowy o robotnicze mistrzostwo — Warszawy.

Zarząd Zw. Robotn. Stow. Sport. postanowił urządzić 6-cio tygodniowy letni obóz instruktorów Z. R. S. S. na Podkarpaciu.

Przy Związku Zawodowym Kolejarzy w Warszawie utworzył się klub sportowy „Koło Warszawa-Wschodnia”, który wstąpił do Zw. Robotn. Stow. Sportowych.

Sekcja Kolarska Koła pracowników Gazowni zgłosiła akces do Zw. Rob. Stowarz. Sport.

WYPADKI W CHINACH.

Czołgi angielskie przeciw armji Kantonu. W kwadracie gen. Sun, przywódca wojsk szanghajskich.

Angielskie, francuskie, włoskie, japońskie wojska objęły ważniejsze punkty strategiczne Szanghaju.

Z OPERY

JERZY BAKLANOW.

W roli Mefista w „Faustie” i jako Rigoletto, przypominał się Warszawie Baklanow. Jego kreacje doskonale obmyślane; potężne głosowo dają widzom pokąźną sumę zadowolonych artystycznych.

Weźmy dla przykładu Mefista. Postać to jakby stworzona dla posagowych nigdy nie szarżowanych rysów scenicznych Baklanowa. Więcej liryczny niż dramatyczny bas jego porusza się świetnie w ramach roli szatana, nadaje mu cechy utajonego podstępny, wcielonego zła, którym tak hojnie obdarza Fausta i Małgorzatę. W każdym momencie wyczuwamy na scenie jego obecność. Oszczędny i mądry w stosowaniu ruchów, artysta umie z właściwym sobie talentem aktorskim podkreślić cechy najważniejsze w złożonej psychologicznie postaci szatana.

Jak przeznaczenie wyciska swoją pieczęć na każdym szczególe akcji, której jest tajemniczym podszeptem, ukrytą sprężyną. Poszczególne arje (II i V odsłona), nie wyskakują deus ex machina w trakcie dramatu, nie wieszają na popisowych fermatach, a łączą z całością składnie i logicznie.

Powodzenie p. Baklanowa jakby nie dorównywało jego zasługom.

H. D.

P. S. W ubiegły czwartek wszystkie prawie stacje niemieckie i francuskie transmitowały koncert ze Stuttgartu. Atrakcją był śpiew Jana Kiepury, który wykonał szereg aryj i pieśni polskich, między innymi „Szumią jodły” (po polsku). Zgotowano mu ogromną owację.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośniami miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 40, za tekstem gr. 15, komunikaty i nadesłane gr. 60, nekrologi gr. 15, drobne za wyraz gr. 15. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.